ЗАТВЕРДЖЕНО
На засіданні кафедри терапії та реабілітації
(протокол № 22 від 17 серпня 2026 р.)
Завідувач кафедри
_____Олена ЛАЗАРЄВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

Кафедра терапії та реабілітації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична терапія в геронтології та геріатрії
2026-2027 навчальний рік, денна форма здобуття вищої освіти

1.1. Загальна інформація

Назва освітньої програми	Фізична терапія https://uni-sport.edu.ua/images/documents/Osvita/%D0%9E%D0%9F%D0%9F_%D0%A4%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%8F_%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8_2025.pdf
Код і назва дисципліни за освітньою програмою	ОК.ФТ4 Фізична терапія в геронтології та геріатрії https://dn.uni-sport.edu.ua/course/view.php?id=333
Семестр навчального року Календарні терміни вивчення	*І семестр* *Вересень-грудень*
Форма підсумкового контролю	екзамен
Прізвище, ім'я та по батькові науково-педагогічних працівників, контактна інформація, електронна адреса	Костянтин КАЛІНКІН, доцент кафедри терапії та реабілітації, к.фіз.вих., доцент, kkalinkin@uni-sport.edu.ua Юлія ШЕВЧУК, доцент кафедри терапії та реабілітації, PHD, yushevchuk@uni-sport.edu.ua

1.2. Кредити ЄКТС, види занять, кількість годин

кількість кредитів ЄКТС	лекції	семінарські	практичні	лабораторні	самостійна робота	загальна кількість годин
5	10		30		110	150

1.3. Оцінювання результатів навчання

Номер і назва теми практичних, семінарських та лабораторних занять	Завдання для самостійної роботи до заняття	Засоби оцінювання під час заняття та кількість балів	Загальна кількість балів за заняття
1.Обстеження та оцінювання осіб літнього віку із захворюваннями системи дихання, враховування потреб, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих цілей, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії.	Вікозалежні зміни системи дихання. ХОЗЛ. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.	Експрес-контроль.	7
2.Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах пульмонологічного профілю: планування, контроль, впровадження, аналіз результатів втручання.	Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з гострою пневмонією та бронхіальною астмою.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7
3.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого і старечого віку із кардіологічними захворюваннями, враховування потреб, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих цілей, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії.	Вікозалежні зміни серцево-судинної системи. Артеріальна гіпертензія. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку. Пройти курс https://members.physio-pedia.com/uk/comprehensive-geriatric-	Сертифікат про проходження онлайн курсу	7

	assessment-and-the-role-of-a-physiotherapist-course-course-uk/		
4. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах кардіологічного профілю: планування, контроль, впровадження, аналіз результатів втручання.	Ішемічна хвороба серця. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7
5.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із захворюваннями системи травлення, враховування потреб, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих цілей, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях гастроентерологічного профілю: планування, контроль, впровадження, аналіз результатів втручання.	Вікозалежні зміни системи травлення. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з синдромом дисфагії, синдромом мальнутріції, синдромом нейрогенного кишечника.	Експрес-контроль.	7
6.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із захворюваннями системи сечовиділення, враховування потреб, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих цілей, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах,	Вікозалежні зміни системи сечовиділення. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з синдромом нетримання сечі.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7

відділеннях урологічного, нефрологічного профілю: планування, контроль, впровадження, аналіз результатів втручання.			
7.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із захворюваннями нервової системи, визначення фізичного стану для прийняття науково-обгрунтованих клінічних рішень.	Вікозалежні зміни нервової системи. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку після інсульту.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7
8.Враховування потреб неврологічних хворих, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.	Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з хворобою Паркінсона.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7
9.Безпечне та ефективне провадження втручання на основі принципів доказово-інформованої практики, застосовування науково обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідність цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта.	Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з хворобою Альцгеймера та когнітивних порушеннях іншої етіології.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7
10.Планування, контроль терапевтичних занять, хід виконання	Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви,	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних	7

програми фізичної терапії, аналіз та інтерпретування результатів втручання, внесення коректив до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта.	принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з полінейропатіями різної етіології.	навичок.	
11.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із захворюваннями опорно-рухового апарату, визначення фізичного стану. Враховування потреб пацієнтів із захворюваннями опорно-рухового апарату, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.	Вікозалежні зміни скелету. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з остеопорозом.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	6
12.Провадження втручання на основі принципів доказово-інформованої практики, застосовування науково-обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідність цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта.	Вікозалежні зміни суглобів. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з остеоартрозом.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	6
13. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах ортопедичного профілю.	Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	6

	людей похилого та старечого віку з ревматоідним артритом та подагрою.		
14.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із ендокринологічними захворюваннями, визначення фізичного стану, враховування потреб ендокринологічних хворих, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях ендокринологічного профілю: планування, контроль, впровадження, аналіз результатів втручання.	Вікозалежні зміни регуляції обміну речовин. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з цукровим діабетом.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	6
15. Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із захворюваннями системи крові, враховування потреб, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих цілей, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях гематології: планування, контроль, впровадження, аналіз	Вікозалежні зміни системи крові. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з анеміями та мієломною хворобою.	Тестування	6

результатів втручання.			
		Усього:	100

1.4. Обладнання, інструментарій, програмне забезпечення, необхідні для викладання навчальної дисципліни
Аудиторія, ПК, проектор, доступ до Інтернету, зал фізичної терапії (https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/prezentacyya_nufvsu_2_2.pdf). Сторінка курсу на платформі Moodle (https://dn.uni-sport.edu.ua/). Курси неформальної освіти Фізіопедія (https://members.physio-pedia.com).

1.5. Заходи з неформальної освіти, що можуть бути застосовані в процесі викладання навчальної дисципліни:
стажування, курси, майстер-класи, тренінги, семінари, що підтверджено відповідним документом (сертифікат, диплом тощо).

ЗАТВЕРДЖЕНО
На засіданні кафедри терапії та реабілітації
(протокол № 22 від 17 серпня 2026 р.)
Завідувач кафедри
_____Олена ЛАЗАРЄВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

Кафедра терапії та реабілітації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична терапія в геронтології та геріатрії
2026-2027 навчальний рік, денна форма здобуття вищої освіти
Повторне вивчення дисципліни

1.1. Загальна інформація

Назва освітньої програми	Фізична терапія https://uni-sport.edu.ua/images/documents/Osvita/%D0%9E%D0%9F%D0%9F_%D0%A4%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%8F_%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8_2025.pdf
Код і назва дисципліни за освітньою програмою	ОК.ФТ4 Фізична терапія в геронтології та геріатрії https://dn.uni-sport.edu.ua/course/view.php?id=333
Семестр навчального року Календарні терміни вивчення	*І семестр* *Вересень-грудень*
Форма підсумкового контролю	екзамен
Прізвище, ім'я та по батькові науково-педагогічних працівників, контактна інформація, електронна адреса	Костянтин КАЛІНКІН, доцент кафедри терапії та реабілітації, к.фіз.вих., доцент, kkalinkin@uni-sport.edu.ua Юлія ШЕВЧУК, доцент кафедри терапії та реабілітації, PHD, yushevchuk@uni-sport.edu.ua Ганна ШАПОВАЛОВА, доцент кафедри терапії та реабілітації, доктор медичних наук, доцент, ashapovalova74@ uni-sport.edu.ua

1.2. Кредити ЄКТС, види занять, кількість годин

кількість кредитів ЄКТС	лекції	семінарські	практичні	лабораторні	самостійна робота	загальна кількість годин
5	2		13		135	150

1.3. Оцінювання результатів навчання

Номер і назва теми практичних, семінарських та лабораторних занять	Завдання для самостійної роботи до заняття	Засоби оцінювання під час заняття та кількість балів	Загальна кількість балів за заняття
1.Обстеження та оцінювання осіб літнього віку із захворюваннями системи дихання, враховування потреб, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих цілей, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах пульмонологічного профілю: планування, контроль, впровадження, аналіз результатів втручання.	Вікозалежні зміни системи дихання. ХОЗЛ. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.	Експрес-контроль.	7
	Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з гострою пневмонією та бронхіальною астмою.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7
2.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого і старечого віку із кардіологічними захворюваннями, враховування потреб, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих цілей, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії. Провадження професійної діяльності	Вікозалежні зміни серцево-судинної системи. Артеріальна гіпертензія. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку. Пройти курс https://members.physio-pedia.com/uk/comprehensive-geriatric-assessment-and-the-role-of-a-physiotherapist-course-course-uk/	Сертифікат про проходження онлайн курсу	7

в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах кардіологічного профілю: планування, контроль, впровадження, аналіз результатів втручання.	Ішемічна хвороба серця. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7
3.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із захворюваннями системи травлення, враховування потреб, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих цілей, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях гастроентерологічного профілю: планування, контроль, впровадження, аналіз результатів втручання.	Вікозалежні зміни системи травлення. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з синдромом дисфагії, синдромом мальнутріції, синдромом нейрогенного кишечника.	Експрес-контроль.	7
4.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із захворюваннями системи сечовиділення, враховування потреб, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих цілей, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях урологічного, нефрологічного профілю: планування, контроль,	Вікозалежні зміни системи сечовиділення. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з синдромом нетримання сечі.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7

впровадження, аналіз результатів втручання.			
5.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із захворюваннями нервової системи, визначення фізичного стану для прийняття науково-обгрунтованих клінічних рішень. Враховування потреб неврологічних хворих, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії. Безпечне та ефективне провадження втручання на основі принципів доказово-інформованої практики, застосовування науково обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідність цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта. Планування, контроль терапевтичних занять, хід виконання програми фізичної терапії, аналіз та інтерпретування результатів втручання, внесення коректив до розробленої програми чи компонентів індивідуального	Вікозалежні зміни нервової системи. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку після інсульту.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7
	Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з хворобою Паркінсона.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7
	Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з хворобою Альцгеймера та когнітивних порушеннях іншої етіології.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7
	Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з полінейропатіями різної етіології.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	7

реабілітаційного плану, маршруту пацієнта.			
6.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із захворюваннями опорно-рухового апарату, визначення фізичного стану. Враховування потреб пацієнтів із захворюваннями опорно-рухового апарату, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії. Провадження втручання на основі принципів доказово-інформованої практики, застосовування науково-обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідність цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах ортопедичного профілю.	Вікозалежні зміни скелету. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з остеопорозом.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	6
	Вікозалежні зміни суглобів. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з остеоартрозом.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	6
	Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з ревматоідним артритом та подагрою.	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	6
7.Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із ендокринологічними захворюваннями, визначення	Вікозалежні зміни регуляції обміну речовин. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей	Розгляд кейсів. Демонстрація практичних навичок.	6

фізичного стану, враховування потреб ендокринологічних хворих, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях ендокринологічного профілю: планування, контроль, впровадження, аналіз результатів втручання. Обстеження та оцінювання пацієнтів похилого та старечого віку із захворюваннями системи крові, враховування потреб, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлювання пацієнтоорієнтованих цілей, розробка, обговорення та пояснення програм фізичної терапії. Провадження професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях гематології: планування, контроль, впровадження, аналіз результатів втручання.	похилого та старечого віку з цукровим діабетом.		
	Вікозалежні зміни системи крові. Визначення, етіологія, епідеміологія, клінічні прояви, принципи фізіотерапевтичного дослідження та фізичної терапії у людей похилого та старечого віку з анеміями та мієломною хворобою.	Тестування	6
		Усього:	100

1.4. Обладнання, інструментарій, програмне забезпечення, необхідні для викладання навчальної дисципліни

Аудиторія, ПК, проектор, доступ до Інтернету, зал фізичної терапії (https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/prezentacyya_nufvsu_2_2.pdf). Сторінка курсу на платформі Moodle (https://dn.uni-sport.edu.ua/). Курси неформальної освіти Фізіопедія (https://members.physio-pedia.com).

1.5. Заходи з неформальної освіти, що можуть бути застосовані в процесі викладання навчальної дисципліни:
стажування, курси, майстер-класи, тренінги, семінари, що підтверджено відповідним документом (сертифікат, диплом тощо).